

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
педагогічного працівника
Рівненського ліцею №18 Рівненської міської ради

1. У НАВЧАННІ Й ВИХОВАННІ

- ✓ Ставлюся з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу.
- ✓ Ґрунтую власну діяльність на надійних і достовірних даних, що відображають сучасний стан знань з предмета.
- ✓ Перевіряю надійність і достовірність інформації, яку надаю здобувачам освіти.
- ✓ Власним прикладом формую в здобувачів освіти культуру академічної доброчесності (стаття 5 Закону України «Про академічну доброчесність»).

2. В ОЦІНЮВАННІ

- ✓ Заздалегідь визначаю й оприлюднюю чіткі критерії оцінювання результатів навчання.
- ✓ Оцінюю персональні (індивідуальні) результати діяльності здобувача освіти, а не його поведінку, зовнішній вигляд чи інші ознаки, що не є предметом оцінювання.
- ✓ Не допускаю упередженого, дискримінаційного чи вибіркового оцінювання (стаття 9 Закону).
- ✓ Перед виставленням оцінки переконуюся у відсутності ознак порушення академічної доброчесності в роботі здобувача освіти.

3. У ВЛАСНІЙ МЕТОДИЧНІЙ І ФАХОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

- ✓ У власних методичних розробках, статтях, матеріалах для атестації зазначаю джерела запозичених ідей, текстів, матеріалів.
- ✓ Не видаю чужі методичні напрацювання чи результати за власні.
- ✓ У разі використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, у власних матеріалах — зазначаю цей факт.

4. У РЕАГУВАННІ НА ПОРУШЕННЯ

- ✓ Вчасно, неупереджено й невибірково реагую на будь-які прояви порушення академічної доброчесності здобувачами освіти.
- ✓ У разі виявлення ознак порушення — фіксую їх і, за потреби, подаю повідомлення до уповноваженої особи або Комісії.
- ✓ Якщо мене схиляють до порушення академічної доброчесності (тиск, прохання завищити оцінку тощо) — відмовляюся від цього та невідкладно

повідомляю уповноважений орган (уповноважену особу), не пізніше наступного робочого дня (стаття 34 Закону).

5. КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

- ✓ Уникаю ситуацій конфлікту інтересів під час оцінювання, рецензування, участі в конкурсних комісіях.
- ✓ Якщо є членом Комісії з питань академічної доброчесності — не беру участі в розгляді питань, де маю особисту зацікавленість (пункт 4.3 Положення).

6. ЩО НЕ ДОПУСКАЄТЬСЯ

Доведення до здобувачів освіти завідомо неправдивої чи викривленої інформації, сфабрикованих або сфальсифікованих даних — крім випадків, зумовлених навчальними чи методичними цілями (наприклад, формування критичного мислення), коли це прямо обумовлено педагогом (частина друга статті 5 Закону).

Рівненський ліцей №18 Рівненської міської ради

ПОВІДОМЛЕННЯ

про порушення академічної доброчесності

Кому: (Комісії з питань академічної доброчесності / уповноваженій особі з питань академічної доброчесності / директору) Рівненського ліцею №18 Рівненської міської ради

Від кого: _____
(прізвище, ім'я, по батькові; статус — здобувач освіти / батьки (законний представник) / педагогічний працівник / інша особа)

Контактні дані (телефон / електронна пошта): _____

Опис обставин, що свідчать про можливе порушення академічної доброчесності

(зазначте конкретні фактичні дані: хто, що, коли, за яких обставин; повідомлення підлягає розгляду лише за наявності фактичних даних, які можуть бути перевірені — частина друга статті 37 Закону України «Про академічну доброчесність»)

Особа (особи), стосовно якої (яких) подається повідомлення: _____

Наявні докази (додаються): ☐ письмові матеріали ☐ скріншоти/електронні файли ☐ свідчення інших осіб ☐ інше: _____

Дата подання: _____ 20__ р. Підпис: _____

Довідково: заявник має право отримати інформацію про результат розгляду цього повідомлення (частина третя статті 37 Закону України «Про академічну доброчесність»). Завідомо неправдиве повідомлення може мати наслідки відповідно до законодавства.

Відмітка про реєстрацію (заповнюється відповідальною особою):

Реєстраційний №: _____ Дата реєстрації: _____

ЖУРНАЛ РЕЄСТРАЦІЇ ПОВІДОМЛЕНЬ про порушення академічної доброчесності

№	Дата й час надходження	Від кого (ІПБ, статус)	Стосовно кого	Стислий зміст повідомлення	Кому передано (уповноважена особа / Комісія)	Рішення про розгляд / відмову (дата)	Примітки
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							

Рівненський ліцей №18 Рівненської міської ради

ПОВІДОМЛЕННЯ

про початок розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності

Кому:

(прізвище, ім'я, по батькові особи, стосовно якої розглядається повідомлення)

Шановний(а) _____!

Повідомляємо, що _____ 20__ р. до Комісії з питань академічної доброчесності / уповноваженої особи з питань академічної доброчесності/ директора Рівненського ліцею №18 надійшло повідомлення № _____ від _____ 20__ р. про можливе порушення Вами академічної доброчесності.

Копію повідомлення додаємо до цього документа (частина третя статті 37 Закону України «Про академічну доброчесність»).

Розгляд повідомлення відбудеться:

Дата: _____ 20__ р.

Час: _____

Місце:(кабінет, адреса) _____

Ви маєте право (частина шоста статті 37 Закону України «Про академічну доброчесність»):

- особисто або через представника бути присутнім(ою) під час розгляду повідомлення;
- ознайомитися з усіма матеріалами щодо можливого порушення та надати до них зауваження;
- надати усні та/або письмові пояснення чи заперечення або відмовитися від їх надання;
- брати участь у дослідженні доказів.

У разі визнання факту порушення Ви можете повідомити про це письмово — у такому разі перевірка й дослідження доказів не проводяться, а визнання враховується під час визначення заходу реагування (частина сьома статті 37 Закону).

Голова Комісії / уповноважена особа: _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Дата надіслання/вручення: _____ 20__ р.

Рівненський ліцей №18 Рівненської міської ради**ЗАПРОШЕННЯ БАТЬКІВ (ЗАКОННИХ ПРЕДСТАВНИКІВ)**

до участі в розгляді повідомлення про порушення академічної доброчесності
(здобувач освіти віком від 14 до 18 років — частина перша статті 38 Закону України «Про академічну доброчесність»)

ЧАСТИНА 1. Позиція здобувача освіти щодо запрошення батьків

Я, _____ (ПІБ здобувача освіти),
учень(-ениця) _____ класу,

☐ не заперечую проти запрошення моїх батьків (законних представників) на розгляд повідомлення № _____ від _____ 20__ р.;

☐ заперечую проти запрошення моїх батьків (законних представників) на розгляд цього повідомлення.

Підпис здобувача освіти: _____ Дата: _____ 20__ р.

ЧАСТИНА 2. Запрошення батьків (заповнюється, якщо здобувач освіти не заперечує)

Кому:

(ПІБ батька / матері / іншого законного представника)

Шановний(а) _____!

Повідомляємо, що _____ 20__ р. о _____ год. відбудеться розгляд повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності Вашою дитиною _____ (ПІБ). Місце проведення: (кабінет, адреса).

Запрошуємо Вас взяти участь у розгляді цього повідомлення особисто.

Голова Комісії / уповноважена особа: _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Дата надіслання/вручення: _____ 20__ р.

Відмітка про участь батьків у засіданні:

☐ присутній(я) особисто ☐ не з'явився(лась) (запрошення надіслано належним чином) ☐ інше: _____

Підпис батька/матері/представника (за присутності): _____

Довідково: за відсутності батьків, належним чином запрошених і поінформованих, розгляд повідомлення не зупиняється (закон не вимагає обов'язкової присутності батьків — лише запрошення).

АКТ

про фіксацію факту порушення академічної доброчесності (списування) учнем /
ученицею

_____ 20__ р

Цей Акт складено педагогічними працівниками:

Учитель (що проводив оцінювання):

Присутній під час оцінювання (асистент / черговий учитель / класний керівник):

про те, що «_____» _____ 20__ року під час проведення оцінювання:
Назва навчального предмета / інтегрованого курсу:

Вид оцінювання: (діагностувальна робота / підсумкова тематична робота / семестрова робота)

Клас: _____ клас

було виявлено факт порушення академічної доброчесності (списування) з боку
учня / учениці:

Прізвище, ім'я, по батькові учня/учениці:

1. Опис виявленого порушення

Під час виконання роботи о _____ год. _____ хв. було зафіксовано такі дії учня /
учениці (позначити потрібне):

- використання підручників, зошитів чи паперових «шпаргалок» без дозволу вчителя;
- використання гаджетів (телефона, смарт-годинника, планшета тощо) для пошуку відповідей;
- списування відповідей з роботи іншого учня / учениці (ПІБ іншої особи: _____);
- отримання підказок або сторонньої допомоги під час уроку.

Деталі порушення (що саме робив учень / учениця):

2. Рішення вчителя та наслідки для оцінювання

Відповідно до ст. 42 Закону України «Про освіту» та Положення про академічну доброчесність Рівненського ліцею №18 Рівненської міської ради, ухвалено рішення:

Особи до 14 років (позначити потрібне):

- ☐ відвідування тематичних занять з академічної доброчесності;
- ☐ усне попередження;

- письмове попередження;
- повторне виконання завдання

Особи з 14 років (позначити потрібне):

- Надати учню / учениці можливість пройти повторне оцінювання (у терміни, визначені вчителем).
- Провести роз'яснювальну бесіду з учнем та повідомити батьків (законних представників).

3. Підписи сторін

Учитель, який виявив списування:

_____ (Підпис)

Присутній педагог (який був свідком факту списування):

_____ (Підпис)

Ознайомлений(-а) з Актом (учень / учениця):

_____ (Підпис)

(Якщо учень / учениця відмовляється підписувати акт, учитель робить про це помітку: «Від підпису відмовився(-лась) у присутності свідків»)

ЖУРНАЛ ОБЛІКУ ЗАХОДІВ РЕАГУВАННЯ

на порушення академічної доброчесності

(ведеться відповідно до частини сьомої статті 12 Закону України «Про академічну доброчесність»)

№	ПІБ особи	Дата рішення, №	Вид порушення (ст. Закону)	Застосований захід реагування	Строк дії заходу	Оскаржено (так/ні, дата)	Примітки
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							

Рівненський ліцей №18 Рівненської міської ради

СКАРГА

на рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності /
застосування заходу реагування

До: педагогічної ради Рівненського ліцею №18 Рівненської міської ради

Від:

(ПІБ; статус — особа, стосовно якої прийнято рішення / батьки (законний представник)
неповнолітнього / заявник)

Оскаржую рішення (Комісії з питань академічної доброчесності / уповноваженої
особи) № ____ від ____ 20__ р. з таких підстав:

Прошу:

(скасувати рішення повністю / скасувати рішення в частині заходу реагування / інше)

Додатки (за наявності):

Дата: ____ 20__ р.

Підпис: _____

Відмітка про реєстрацію: вх. № ____ від ____ 20__ р.

ЖУРНАЛ РЕЄСТРАЦІЇ ПОВІДОМЛЕНЬ

про оскарження рішень про встановлення факту порушення академічної доброчесності

№	Дата й час надходження	Від кого (ІПБ, статус)	Стислий зміст скарги	Стосовно кого (уповноважена особа / Комісія)	Рішення (дата)	Примітки
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						

Рівненський ліцей №18 Рівненської міської ради**ПАМ'ЯТКА УЧАСНИКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

Академічна доброчесність — це сукупність цінностей, принципів і визначених законом правил, якими мають керуватися всі учасники освітнього процесу.

Цінності: чесність, довіра, повага, справедливість, відповідальність, стійкість, рішучість.

Нормативна основа: Закон України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX; статті 42, 43 Закону України «Про повну загальну середню освіту»; Положення про академічну доброчесність закладу освіти.

Заклад освіти зобов'язаний:

- ✓ Проводити навчання з академічної доброчесності для всіх учасників освітнього процесу.
- ✓ Ознайомлювати учасників із принципами, правилами і процедурами академічної доброчесності.
- ✓ Вживати заходів для недопущення надмірного навчального навантаження учнів.
- ✓ Обов'язково фіксувати повідомлення про порушення та реагувати на них у встановлені строки.
- ✓ Оприлюднювати Положення про академічну доброчесність на вебсайті ліцею.

Педагогічні працівники зобов'язані:

- ✓ Ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу.
- ✓ Ґрунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних.
- ✓ Чітко окреслювати очікувані результати навчання та мати прозору систему оцінювання на основі оприлюднених критеріїв.
- ✓ Доброчесно оцінювати навчальні роботи здобувачів освіти.
- ✓ Власним прикладом сприяти формуванню академічної доброчесності.
- ✓ Вчасно, неупереджено і невибірково реагувати на будь-які прояви порушень.

Здобувачі освіти зобов'язані:

- ✓ Виконувати кожне навчальне завдання самостійно, якщо інше не передбачено умовами.
- ✓ При використанні у власній роботі матеріалів інших авторів — обов'язково зазначати посилання на джерело та автора.
- ✓ У разі використання штучного інтелекту — повідомляти про це та зазначати, що саме згенеровано ШІ.
- ✓ Власний попередній твір включати до нової роботи лише з дозволу педагога.
- ✓ Не вдаватися до тиску чи неправомірного впливу на учасників освітнього процесу.
- ✓ Не виконувати чужих навчальних завдань і не передавати свої роботи іншим.

Батьки (особи, що замінюють батьків) зобов'язані:

- ✓ Формувати у дітей усвідомлення необхідності дотримання цінностей і принципів академічної доброчесності.
- ✓ Заохочувати та стимулювати дітей до дотримання академічної доброчесності.
- ✓ Сприяти дотриманню дітьми академічної доброчесності — зокрема, не виконувати навчальні завдання замість дитини.

Що вважається порушенням академічної доброчесності (ст. 18 Закону № 4742-IX):

Вид порушення	Що це означає на практиці
Академічний плагіат	Видаєш чужу роботу за свою або копіюєш без посилань на джерело й автора.
Несамостійне виконання завдання (списування)	Списуєш на контрольній, використовуєш шпаргалки або здаєш роботу, виконану іншою особою.
Недозволена допомога	Даєш списати, підказуєш або виконуєш завдання замість іншого.
Недоброчесне використання ШІ	Здаєш текст або роботу, згенеровану штучним інтелектом (ChatGPT тощо), як власну — без зазначення цього факту та без дозволу вчителя.
Фабрикація	Вигадуєш дані, результати дослідів або джерела, яких не існує.
Фальсифікація	Змінюєш або підробляєш дані, результати чи оцінки.
Схиляння до порушення	Тиснеш, вмовляєш або примушуєш іншого порушити доброчесність (наприклад, виконати роботу за тебе).
Відчуження авторства	Передаєш власний твір іншій особі для оприлюднення під її іменем (ст. 23 Закону № 4742-IX).
Приписування авторства	Твій твір виходить зі зазначенням особи, яка у його створенні не брала участі (ст.25 Закону № 4742-IX).
Самоплагіат	Видаєш власні раніше опубліковані наукові результати за нові без зазначення джерела (ст. 26 Закону № 4742-IX). <i>Повторне використання власної шкільної роботи без дозволу вчителя — це окреме порушення (несамостійне виконання завдання), а не самоплагіат.</i>
Недоброчесне оцінювання	Педагог свідомо виставляє упереджені, дискримінаційні або необ'єктивні оцінки (ст. 30 Закону № 4742-IX). Кожен має право на доброчесне оцінювання (ст. 9 ч. 1 Закону № 4742-IX).
Академічний саботаж	Навмисне перешкоджаєш академічній діяльності: псуєш роботи інших, заважаєш проведенню занять чи оцінювання (ст.33 Закону № 4742-IX).
Інституційне	Заклад освіти бездіє щодо розбудови системи

Вид порушення	Що це означає на практиці
порушення	добросовісності або ігнорує повідомлення про порушення (ст.36 Закону № 4742-IX).

Повний перелік усіх 13 видів порушень — у статті 18 Закону № 4742-IX та в Положенні про академічну добросовісність закладу освіти.

Що буде за порушення:

Здобувачі освіти. До 14 років — застосовуються лише виховні заходи. З 14 років — можлива академічна відповідальність (ст. 21 Закону № 4742-IX).

Несамостійно виконане завдання вважається невиконаним і не оцінюється.

Виховні заходи: тематичне заняття з академічної добросовісності; усне попередження; письмове попередження; повторне виконання завдання.

Академічна відповідальність (з 14 років): повторне проходження оцінювання. За систематичних порушень Комісія посилює захід реагування (наприклад, від усного до письмового попередження в межах виховних заходів).

Педагогічні працівники: відсторонення від проведення процедур та заходів забезпечення якості освіти, вступних іспитів, олімпіад, турнірів, конкурсів та інших заходів змагального характеру; недопущення строком від одного до трьох років до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання; позбавлення будь-яких видів заохочень (заохочувальних виплат, нагород тощо) протягом одного року; догана; звільнення у випадках, передбачених пунктом 7 частини першої статті 41 КЗпП (ст.43 ч.4 ЗУ «Про ПЗСО»; ст.22 ч.2 Закону № 4742-IX).

Порядок: повідомлення → розгляд уповноваженою особою або Комісією з питань академічної добросовісності (до 10 робочих днів; загалом до 6 місяців) → рішення → право на оскарження протягом 10 робочих днів. Щодо учнів 14–18 років розгляд проводиться із запрошенням батьків, якщо учень не заперечує.

Як повідомити про порушення: напишіть заяву із зазначенням фактичних даних та подайте директору закладу освіти (особисто або електронною поштою).

Директор зобов'язаний передати її до уповноваженого органу (особи) протягом трьох робочих днів. Повідомлення розглядається, якщо містить конкретні факти, які можна перевірити. Ваші права як заявника захищені статтею 37 Закону № 4742-IX.

**ПАМ'ЯТКА ДЛЯ БАТЬКІВ
(законних представників) учнів
Рівненського ліцею №18 Рівненської міської ради**

Що таке академічна доброчесність і чому це стосується вас

Академічна доброчесність — це чесність у навчанні: власна робота, коректне посилання на чужі ідеї, чесне ставлення до оцінювання. З 18 грудня 2025 року це регулюється Законом України «Про академічну доброчесність», а з 14 років дитина вже може нести академічну відповідальність за порушення — не лише виховні заходи.

Ваша роль (частина третя статті 13 Закону)

- ✓ Формуйте у дитини розуміння, чому важливо навчатися чесно.
- ✓ Заохочуйте й підтримуйте дитину в дотриманні академічної доброчесності, навіть якщо це означає нижчу оцінку за самостійну роботу, ніж могла б бути за списану.

Не виконуйте навчальні завдання за дитину — це саме те, що закон прямо просить не робити, і це, крім того, не допомагає дитині навчитися.

Якщо дитину звинувачено в порушенні — що ви маєте право знати

- Дитина вважається такою, що не порушила академічну доброчесність, доки це не встановлено за визначеною процедурою (презумпція академічної доброчесності).
- Якщо дитині від 14 до 18 років, вас запросять на розгляд повідомлення (якщо сама дитина не заперечує проти цього).
- До 14 років до дитини застосовуються виключно виховні заходи (відвідування тематичних занять з академічної доброчесності, попередження) — жодної «академічної відповідальності».
- Дитина (і ви як представник) маєте право ознайомитися з усіма матеріалами, надати пояснення або відмовитися від цього, бути присутніми при розгляді.
- Рішення можна оскаржити протягом 10 робочих днів до педагогічної ради закладу освіти.

Куди звертатися

- 1) Уповноважена особа з питань академічної доброчесності
- 2) Комісія з питань академічної доброчесності